

Najczęściej zadawane pytania o PPK

Poniżej odpowiadamy na najczęściej zadawane pytania dotyczące Pracowniczych Planów Kapitałowych. Informacje pogrupowaliśmy w sześć bloków tematycznych: Podstawowe informacje, Uczestnictwo w PPK, Wpłaty, Wypłata oszczędności, Pomnażanie kapitału, Instytucja finansowa.

1 Podstawowe informacje

Na czym polegają Pracownicze Plany Kapitałowe?

Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK) to system długoterminowego oszczędzania, którego celem jest zachęcenie pracowników do gromadzenia środków głównie na okres przypadający po zakończeniu aktywności zawodowej. Kapitał gromadzony w ramach PPK będzie pochodził z trzech źródeł: wpłat pracowników, wpłat pracodawców i dopłat państwowych. Pieniądze zgromadzone przez pracownika są jego prywatną własnością. Można nimi dysponować w dowolnym momencie, a maksimum korzyści uzyskuje się w przypadku utrzymania środków do chwili osiągnięcia co najmniej 60 lat.

Po co wprowadzono PPK?

Program ma zachęcić pracowników do oszczędzania środków, które będą głównie finansowym wsparciem po przejściu na emeryturę. Ze względu na starzenie się społeczeństwa wysokość przyszłych emerytur może się relatywnie zmniejszać w stosunku do zarobków przed okresem emerytalnym. Według danych Eurostatu, obecnie emeryci otrzymują ok. 60% ostatniego wynagrodzenia. Odkładanie dodatkowych środków jest konieczne do utrzymania na emeryturze możliwie zbliżonego poziomu życia.

Czym PPK różni się od dotychczasowych możliwości oszczędzania na emeryturę?

PPK jest uzupełnieniem systemu emerytalnego. Nowy program jest kolejnym krokiem, który ma służyć zwiększeniu środków emerytalnych. PPK jest programem powszechnym, który obejmuje wszystkich zatrudnionych. Uczestnictwo w nim jest dobrowolne – pracownicy w wieku do 55 lat są zapisywani automatycznie, jednak w dowolnym momencie mogą zrezygnować z wpłat lub je wznowić.

Zgromadzone środki mają charakter prywatny i podlegają dziedziczeniu. Mogą być wycofane w dowolnym momencie, lecz najbardziej opłacalna jest wypłata po 60. roku życia.

Kogo dotyczą PPK?

Pracownicze Plany Kapitałowe obejmą wszystkie osoby, które są objęte składkami na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. W gronie tym znajdują się m.in. osoby: zatrudnione na umowę o pracę, umowę zlecenie, wykonujące pracę nakładczą, członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub spółdzielni kółek rolniczych oraz członkowie rad nadzorczych. Do PPK będą automatycznie zapisywane osoby w wieku od 18 do 54 lat. Osoby w wieku 55-70 lat mogą wziąć udział w PPK na podstawie deklaracji przystąpienia. Program będzie wdrażany stopniowo i na początku będzie dotyczył jedynie pracowników dużych firm (powyżej 250 zatrudnionych) oraz firm wchodzących w skład grup kapitałowych, w których podjęta zostanie decyzja o wcześniejszym wdrożeniu PPK.

2 Uczestnictwo w PPK

Jak można dołączyć do Pracowniczych Planów Kapitałowych?

Osoby w wieku od 18-54 lat zostaną zapisane do programu automatycznie. Osoby w wieku od 55 do 69 lat mogą dobrowolnie przystąpić do PPK po złożeniu odpowiedniego wniosku u pracodawcy. Warunkiem jest co najmniej trzymiesięczny staż pracy w miejscu zatrudnienia w ostatnim roku. Należy pamiętać, że program dotyczy wszystkich osób odprowadzających składki emerytalne i rentowe, m.in. zatrudnionych na umowę o pracę lub umowę zlecenie.

Nie chcę teraz uczestniczyć w PPK. Czy mogę przystąpić do programu w przyszłości?

Tak. Każdy pracownik może w dowolnym momencie powrócić do oszczędzania w ramach PPK, jeśli wcześniej podjął decyzję o wypisaniu się z programu. Co 4 lata każdy pracownik jest ponownie automatycznie włączany do programu. Pracodawca ma obowiązek poinformowania pracownika o tym fakcie, a Pracownik może złożyć deklarację o niedokonywanie wpłat.

Co zrobić w przypadku zmiany pracy?

Pracownik ma dwie opcje: może, poprzez pracodawcę lub składając dyspozycję bezpośrednio do Nationale-Nederlanden PTE, dokonać wypłaty transferowej dotychczas zgromadzonych oszczędności do PPK funkcjonującego u nowego pracodawcy bądź pozostawić je w PPK u poprzedniego pracodawcy.

Czy można zrezygnować z PPK?

Tak. Każdy uczestnik PPK może w dowolnym momencie zrezygnować z wpłat do programu w swojej firmie. PPK ma zachęcić jak największą liczbę pracowników do oszczędzania, dlatego co cztery lata pracownik będzie ponownie automatycznie zapisany (jeśli nie ukończył 55. roku życia). Jeżeli nie będzie chciał nadal uczestniczyć w PPK, to ponownie musi złożyć deklarację rezygnacji z programu.

Jak można zrezygnować z PPK?

Każdy zatrudniony pracownik ma możliwość rezygnacji z oszczędzania w PPK, podpisując specjalne oświadczenie o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK oraz związanych z tym korzyści, takich jak np. wpłaty pracodawcy czy dopłaty ze strony państwa. Z wpłat do PPK możesz zrezygnować zarówno na etapie tworzenia programu u danego pracodawcy, jak i w każdym dowolnym momencie w przyszłości. Osoby powyżej 55. roku życia (wg stanu na dzień 1 lipca 2019 r.) wezmą udział w PPK, jeśli złożą deklarację przystąpienia.

3 Wpłaty

Kto będzie odprowadzał wpłaty do PPK?

Środki do PPK będą finansowane przez pracodawcę, pracownika oraz państwowy Fundusz Pracy.

Ile będzie wynosiła miesięczna wpłata?

Uczestnik dokonuje wpłaty podstawowej w wysokości 2% swojego wynagrodzenia brutto. W przypadku gdy jego pensja wynosi poniżej 120% płacy minimalnej, wpłata podstawowa może zostać obniżona do 0,5%. Podstawowa wpłata pracodawcy wynosi 1,5% wynagrodzenia. Z Funduszu Pracy każde konto będzie zasilane jednorazową wpłatą powitalną w wysokości 250 zł, a w kolejnych latach stałą dopłatą roczną w wysokości 240 zł. Dodatkowo pracownik może zwiększyć wysokość swojej wpłaty – do maksymalnie 4% (tzw. wpłata dodatkowa).

Czy osoby o najniższych zarobkach mogą oszczędzać mniej?

Tak. W przypadku osób o najniższym wynagrodzeniu (120% minimalnego wynagrodzenia brutto) wpłata podstawowa może być niższa niż 2%, ale nie może wynosić mniej niż 0,5% wynagrodzenia brutto. Jednocześnie zachowany jest poziom dopłat ze strony pracodawcy (1,5%) oraz z Funduszu Pracy. Warto jednak pamiętać, że prawo do obniżenia wpłat mają wyłącznie ci zatrudnieni, którzy ze wszystkich źródeł (także od innych pracodawców i uwzględniając premie i dodatki) nie uzyskują więcej niż 120% minimalnego wynagrodzenia w danym miesiącu.

4 Wyplata oszczędności

Kiedy można wypłacić pieniądze z PPK?

Oszczędności zgromadzone w ramach PPK można wycofać w dowolnym momencie. Całość zgromadzonego kapitału może zostać wypłacona po osiągnięciu przez uczestnika 60. roku życia lub w szczególnych przypadkach losowych. Wcześniejsze wycofanie, za wyjątkiem określonych przypadków, wiąże się ze stratą części środków pochodzących z wpłat pracodawcy i utratą całości dopłat od państwa oraz potrąceniem podatku od zysków kapitałowych od pozostałych środków.

Wypłata po 60. roku życia będzie podzielona na dwie części. Jednorazową wypłatę 25% zgromadzonej kwoty oraz część wypłacaną przez 10 lat w miesięcznych ratach (pozostałe 75% środków). Uczestnik może wypłacić również całość środków w ratach przy zastrzeżeniu, że okres wypłat nie może być krótszy niż 10 lat. W przeciwnym przypadku zgromadzone oszczędności zostaną pomniejszone o podatek od zysków kapitałowych.

Czy można wypłacić pieniądze z PPK przed 60. rokiem życia?

Tak, prywatność środków umożliwia wycofanie oszczędności w dowolnym momencie. Jednak PPK ma zachęcić do długoterminowego oszczędzania, dlatego wcześniej wycofane oszczędności zostają pomniejszone o dopłaty z Funduszu Pracy, 30% środków pochodzących z wpłat pracodawcy oraz podatek od zysków kapitałowych od pozostałych środków. Potrącone 30% środków z wpłat pracodawcy wpłynie na subkonto pracownika w ZUS, co potem zwiększy wysokość jego emerytury. W szczególnych przypadkach program PPK przewiduje również możliwość wcześniejszej wypłaty zgromadzonych środków bez potrąceń.

W jakich sytuacjach można wypłacić środki z PPK bez potrąceń przed 60. rokiem życia?

Uczestnicy do 45. roku życia mogą skorzystać z 100% kapitału w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na sfinansowanie budowy domu lub nabycia mieszkania. Wiąże się to z obowiązkiem zwrotu kapitału do PPK w ciągu maksymalnie 15 lat. Natomiast w sytuacji poważnego zachorowania uczestnika lub jego najbliższych można bezzwrotnie skorzystać z 25% oszczędności.

Czy oszczędności można dziedziczyć?

W przypadku śmierci uczestnika PPK zgromadzone pieniądze będą podlegać dziedziczeniu na zasadach określonych w ustawie o PPK. Trafiać one do spadkobierców zgodnie z dziedziczeniem ustawowym lub na podstawie testamentu. Uczestnik może również złożyć pisemne oświadczenie, w którym ma możliwość wskazania innych osób uprawnionych do kapitału po jego śmierci.

Jak mogę sprawdzić, ile środków jest zgromadzonych na moim koncie?

W każdej chwili możesz sprawdzić wysokość własnych oszczędności w n-Serwisie PPK.

Gdzie mogę dokonywać zmian dotyczących mojego PPK?

Zmiany dotyczące PPK, takie jak: przystąpienie do PPK dla osób powyżej 55. roku życia, rezygnacja lub wznowienie wpłat można zgłaszać w Dziale Kadr i Płac. Z kolei zmiany, takie jak: zmiana funduszu, w którym będą gromadzone oszczędności, wskazanie uposażonych czy zmiana danych teleadresowych powinna być zgłoszona bezpośrednio do Nationale-Nederlanden PTE, za pośrednictwem n-Serwisu PPK.

5 Pomnażanie kapitału

Gdzie trafią oszczędności odkładane w PPK?

Kapitał gromadzony w ramach PPK będzie lokowany na indywidualnych rachunkach pracowników. Środki będą zarządzane przez wyspecjalizowaną instytucję finansową i inwestowane w tzw. fundusze zdefiniowanej daty przenieść na koniec kolejnego zdania przed kropką. Każdy uczestnik programu w dowolnym momencie będzie mógł sprawdzić wartość swoich oszczędności w n-Serwisie PPK.

n-Serwis PPK

Łatwa i intuicyjna obsługa w ramach PPK – kompleksowe wsparcie operacyjne dla Pracowników. Pracownicy mogą zarządzać rachunkami PPK poprzez aplikację n-Serwis PPK. Jej zaletą jest łatwy system pierwszego logowania oraz możliwość internetowego składania dyspozycji.

Pracownik będzie miał podgląd do stanu swoich aktywów oraz będzie mógł składać zlecenia i dyspozycje, między innymi:

- wskazanie osób uprawnionych,
- zmiana danych,
- konwersje,
- zwrot,
- wypłata transferowa,
- wypłata po osiągnięciu 60 lat.

Jak zarządzane będą pieniądze odkładane w ramach PPK?

Zgromadzony kapitał będzie inwestowany przez instytucję zarządzającą PPK. Każda instytucja prowadząca PPK jest zobowiązana do zaoferowania co najmniej ośmiu funduszy/subfunduszy, w których mogą być inwestowane pieniądze pracownika. Są to tzw. fundusze zdefiniowanej daty. Uczestnik ma możliwość zmiany alokacji funduszy w trakcie trwania umowy PPK na fundusz o innym poziomie ryzyka.

Czym są fundusze zdefiniowanej daty?

Środki zgromadzone w ramach PPK będą inwestowane w tzw. fundusze definiowanej daty, które niejako „starzeją się” z inwestorem. Oznacza to, że poziom ryzyka stopniowo spada – zmniejszane jest zaangażowanie w papiery udziałowe, a zwiększane w aktywa dłużne. Instrumenty udziałowe, np. akcje, charakteryzują się wyższą oczekiwaną stopą zwrotu, a jednocześnie wyższą zmiennością (ryzykiem inwestycyjnym) niż instrumenty dłużne.

Czy te inwestycje są bezpieczne?

Ustawa o PPK zapewnia, że środki będą inwestowane przez profesjonalne instytucje zgodnie z zasadami ograniczania ryzyka w długim terminie, odpowiednio do wieku oszczędzającego. Po pierwsze, wraz ze zbliżaniem się do emerytury, ryzyko inwestycyjne spada. Po drugie, znacząca część zgromadzonych środków musi być lokowana w aktywa o wysokiej płynności i relatywnie niższym poziomie ryzyka.

W części dłużnej portfela inwestycyjnego – co najmniej 70% aktywów netto powinny stanowić najmniej ryzykowne papiery dłużne (np. papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, ewentualnie rząd lub bank centralny państwa członkowskiego Unii Europejskiej) oraz depozyty bankowe.

W części udziałowej portfela – co najmniej 40% aktywów netto powinny stanowić akcje wchodzące w skład indeksu WIG20, czyli 20 największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Akcje wchodzące w skład mWIG40 nie mogą natomiast stanowić więcej niż 20% tych aktywów, a pozostałe akcje polskie więcej niż 10%*.

* Inwestowanie w fundusze wiąże się z ryzykiem inwestycyjnym co może oznaczać utratę przynajmniej części wpłaconego kapitału – w zależności od warunków rynkowych oraz wyników decyzji inwestycyjnych.

6 Instytucja finansowa zarządzająca PPK

Jakie instytucje mogą zarządzać PPK?

PPK mogą być zarządzane przez: powszechne towarzystwa emerytalne (PTE), pracownicze towarzystwa emerytalne, towarzystwa ubezpieczeniowe oraz towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI). Podmioty muszą być zamieszczone w tzw. ewidencji PPK prowadzonej przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR). Instytucje te muszą spełniać określone wymogi dotyczące m.in. doświadczenia w zarządzaniu funduszami oraz wielkości kapitału własnego.

Jaka instytucja finansowa będzie zarządzała środkami w naszej firmie?

Instytucją prowadzącą PPK w naszej firmie będzie Nationale-Nederlanden Dobrowolne Fundusze Emerytalne Nasze jutro zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. Zgodnie z ustawą za wybór instytucji zarządzającej odpowiada pracodawca.

Dlaczego Nationale-Nederlanden PTE?

Nationale-Nederlanden PTE jest liderem polskiego rynku emerytur. Posiada 20-letnie doświadczenie i efektywnie największym portfelem oszczędności emerytalnych w Polsce. Zgodnie z rankingiem Rzeczypospolitej z marca 2018 PTE zarządza najlepszym Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym na rynku. Towarzystwo osiągnęło ponadto najwyższą długoterminową stopę zwrotu w OFE w całym okresie działania tego funduszu, tj. w okresie od maja 1999 do końca 2018. Nationale-Nederlanden jest również jednym z największych inwestorów instytucjonalnych na Giełdzie Papierów Wartościowych.